

CENTRE FOR DISTANCE EDUCATION

SNDT Women's University

Sir. Vithaldas Vidhyavihar, Juhu Tara Road, Santacruz (W), Mumbai - 400 049

Phone : 26607758, 26608193, 26609829, 26608493, 26608462 Ext- 223, Fax : 26604759

Email : cde@sndt.ac.in website: www.sndt.ac.in

Syllabus for Distance Education Students

(w.e.f. Year – 2014 – 15)

M.A. II GUJARATI

M.A. II			
Semester - III			
વિષય અને વિવરણ	વિષય ક્રમાંક	વિષય અને વિવરણ	વિષય ક્રમાંક
અવગીન સાહિત્ય સ્વરૂપ અને કૃતિઓનો અભ્યાસ.	302009	સંશોધકો અને સંશોધનગ્રંથો.	402013
પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા	302010	ભક્તિ સાહિત્ય	402314
સંશોધનશાસ્ત્ર	302011	તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ	402315
ગ્રંથકારનો અભ્યાસ	302012	પ્રશિષ્ટ સાહિત્યકૃતિઓનો અભ્યાસ.	402316
ગાંધીવિચાર અને સાહિત્ય	302107	ગુજરાતીમાં નારીલેખન	402317

1 : અર્વાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપ અને કૃતિઓનો અભ્યાસ. (302009) Marks:100 (4 credits)

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- ગુજરાતી અર્વાચીન નિયત સાહિત્ય સ્વરૂપની ભૂમિકાને ધ્યાન રાખી સ્વરૂપગત વિશેષતા, પરંપરા કે પ્રયોગશીલતાની સમજ મેળવવી.
- ભાવ, ભાષા, પ્રયોગની દ્રષ્ટિએ અર્વાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઊંડાણથી અભ્યાસ કરવો.
- ગુજરાતી અર્વાચીન નિયત સાહિત્ય સ્વરૂપની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	ઊર્મિકાવ્ય : સંજ્ઞા, ઉદ્ભવ, વિભાવના, લક્ષણો અને સ્વરૂપ.	25
2	ઊર્મિકાવ્યના પ્રકારો અને વિકાસ	25
3	બાહુક - ચિનુ મોદી, આર. આર. શેઠની કં., બી.આ. ૧૯૯૯.	25
4	કાવ્યવિશેષ - કાન્ત : સં. સુરેશ દલાલ, એસ.એન.ડી.ટી. પ્રકાશન, ૧૯૯૧.	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ઊર્મિ કાવ્ય : ચિમનલાલ ત્રિવેદી, ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, ૨૦૦૦
૨. કાવ્ય નિર્ઝર : (ઊર્મિકાવ્ય સ્વરૂપ અને વિકાસ) : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૮૮.
૩. લિરિક અને લગરિક : ચંદ્રવદન મહેતા, ૧૯૬૫.
૪. લિરિક : બ.ક. ઠાકોર.
૫. ગુજરાતી કાવ્ય પ્રકારો : ડોલરરાય માંકડ
૬. કાન્ત વિશે : જૈનરાય અંબારિયા, સંપા. જયંત કોઠારી, સુધા અંબારિયા, આર. આર. શેઠની કં., મુંબઈ, ૧૯૮૩.
૭. અનુભાવ (કાન્તના ખંડ કાવ્ય એક દૃષ્ટિકોણ) : નલિન રાવળ, વોરા પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૭૫.
૮. ભારતીય સાહિત્યના નિર્માતા કાન્ત દિલ્હી, ૧૯૯૦.
૯. અદ્યતન કવિતા : રઘુવીર ચૌધરી, આર. આર. શેઠની કં., અમદાવાદ, ૧૯૭૬.
૧૦. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૧. ખંડકાવ્ય સ્વરૂપ અને વિકાસ : ચિનુ મોદી, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૧.
૧૨. નળ-દમયંતી કથાનો વિકાસ : ર. ચી. શાહ, પ્રકાશક-લેખક પોતે, ૧૯૮૦.

Paper2 : પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા (302010)
હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

Marks:100 (4 credits)

- પશ્ચિમનાં સાહિત્ય મીમાંસકોનો અભ્યાસ કરતાં પહેલાં પશ્ચિમનાં વિવેચન સાહિત્યનો આછો નકશો આપો.
- પાશ્ચાત્ય કાવ્યતત્ત્વમીમાંસાના અગત્યના મીમાંસકોની કાવ્યવિચારણાઓનો અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	- લોન્ગાઇનસ - ઉદાત્તતત્ત્વવિચાર - કૉલરિજ - કલ્પનાવિચાર અને કાવ્યવિચાર - આઇ. એ. રિચર્ડસ - પ્રત્યાયનવિચાર અને કાવ્યવિચાર	50
2	- મેથ્યુ આર્નલ્ડ - જીવનસમીક્ષાવિચાર ટી. એસ. એલિયટ - કાવ્યવિચાર - ઝાક ઈરિદા - કલાવિચાર	50

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, લોન્ગાઇનસની કાવ્યવિચારણા : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, ૨૦૦૪.
૨. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન ભાગ -૧,૨ : શિરીષ પંચાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૧૯૯૨
૩. મેથ્યુ આર્નલ્ડ : ભરત મહેતા, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૨.
૪. કવિવિવેચક એલિયટ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૫. ઉદાત્તતત્ત્વ : અનુ. ચન્દ્રશંકર ભટ્ટ, ગુજરાત યુનિ. અમદાવાદ.૩૩
૬. ટી. એસ. એલિયટ વિશેષાંક : સં. ધીરૂ પરીખ, કવિલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૮૯.
૭. ફલશ્રુતિ : લાભશંકર પુરોહિત, સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા, ૧૯૯૯.
૮. બહુસંવાદ : ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૧.
૯. સિદ્ધાન્તે કિમ્ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૦. A History of Modern Criticism : Rene Wellek, Jonathan Cope Lqss. 1955
૧૧. Literature Theory and Criticism : Noeton Anthology, Oxford Uni. London, 2006

Paper- 3 : સંશોધનશાસ્ત્ર (302011)

Marks:100 (4 credits)

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

સંશોધન વિશેની સમજ આપી તેના શાસ્ત્રીય જ્ઞાન વિશે વિદ્યાર્થીનીઓને સજ્જ કરવા.
સંશોધન અને સાહિત્યિક સંશોધન, તેની ઉપયોગિતા અને તેથી થતાં લાભો
વિશે જણાવવું.
સંશોધનની પદ્ધતિનું મહત્ત્વ તથા તેના સોપાનોની જાણકારી મેળવવી.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	કાર્યક્ષેત્ર (કાર્યક્ષેત્રો, કૃતિ, કર્તા, યુગ, સાહિત્ય સ્વરૂપો)	25
2	સંશોધન પૂર્વેનો અભ્યાસ અને સંશોધનની સજ્જતા માહિતી એકત્રીકરણ, ક્ષેત્રકાર્ય, ગ્રંથાલય, વગેરેનો અભ્યાસ.	25
3	સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિઓ, નિરીક્ષણ પદ્ધતિ, પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ, મુલાકાત પદ્ધતિ, વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ ગ્રંથાલય પદ્ધતિ	25
4	પૂર્વધારણા, સામગ્રીચયન, નિરીક્ષણ, પરીક્ષણ, મૂલ્યાંકન, સૂચન, પરિશિષ્ટ, સંદર્ભસૂચિ, પાદટીપ અને સારલેખન	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિ : ચંપૂ વ્યાસ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ૧૯૮૧.
૨. સાહિત્ય સંશોધન વિશે : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૦.
૩. સંશોધનની પ્રવિધિ : સી. વી. મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૯૮.
૪. સંશોધન પદ્ધતિ અને હરિભાઈ દેસાઈ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ૧૯૭૩.
૫. Introduction to Research, Tyrus Hillway, 1956.
૬. The Craft of Research, Wayne C., Booth and others, Uni. of Chicago Press,
2nd ed. 2003.
૭. તુલનાત્મક સાહિત્ય : ધીરુ પરીખ, ગુજરાત યુનિ. ૧૯૮૪.
૮. તુલનાત્મક સાહિત્યભ્યાસ : અશ્વિન દેસાઈ
૯. તત્વસંદર્ભ : પ્રમોદકુમાર પટેલ.
૧૦. તુલનાત્મક સાહિત્યભ્યાસ : વસંત બાપટ, અનુ. જયા મહેતા, એસ. એન. ડી. ટી. યુનિ.
૧૯૮૬.

Paper-4 : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (302012) Marks:100 (4 credits)

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- સાહિત્યના વિકાસમાં મહત્વનું યોગદાન આપનારા ગ્રંથકારનો અભ્યાસ કરવો.
- સાહિત્યવિશ્વમાં તેના સાહિત્યિક પ્રદાનથી માહિતગાર થવું.
- ગ્રંથકારના સાહિત્યનો અભ્યાસ કરતી વખતે તેની પાશ્ચાત્યમાં રહેલાં સાહિત્યિક, સાંસ્કૃતિક પરિબલો અને પ્રવાહોનો પરિચય મેળવવો.
- ગ્રંથકારે પ્રયોજેલ વિવિધ સ્વરૂપોનો પરિચય મેળવી કૃતિઓનો સવિગત અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	રા. વિ. પાઠક - વ્યક્તિ અને યુગસંદર્ભ.	25
2	રા. વિ. પાઠકની સાહિત્યિક વિવેચના	25
3	કવિ રા. વિ. પાઠકનો અભ્યાસ	25
4	વાર્તાકાર રા. વિ. પાઠકનો અભ્યાસ.	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. રા. વિ. પાઠક - વ્યક્તિગત અને વાક્ય : હસમુખ દોશી, આદર્શ પ્રકાશન.
૨. રા. વિ. પાઠક : જયંત પાઠક, આદર્શ પ્રકાશન.
૩. ધૂમકેતુ અને દ્વિરેફની વાતો : સંપા. સુરેશ દલાલ, જયા મહેતા, એસ.એન.ડી.ટી. પ્રકાશન પ્ર. આ. ૧૯૯૨.
૪. વાત આપણા વિવેચનની : શિરીષ પંચાલ, સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા, ૨૦૦૫.
૫. રા. વિ. પાઠક - પરિશીલન ગ્રંથ : સંપા. હીરા પાઠક અને અન્ય, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધી નગર, પ્ર. આ. ૧૯૯૫.
૬. દ્વિરેફની વાતો - ૧, ૨, ૩ - રા. વિ. પાઠક : ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, પ્ર. આ. સં. ૧૯૯૧.
૭. શેષનાં કાવ્યો : રા. વિ. પાઠક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, પ્ર. આ. ૧૯૩૮.
૮. સાહિત્યલોક : રા. વિ. પાઠક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, પ્ર. આ. ૧૯૫૪.
૯. અર્વાચીન કાવ્ય સાહિત્યનાં વહેણો : ૧, ૨ : રા. વિ. પાઠક.
૧૦. સાહિત્ય પ્રાણ અને પ્રવર્તન : ચંદ્રકાંત શેઠ, પ્રકા. આર. આર. શેઠ, મુંબઈ,

Paper-5: ગાંધીવિચાર અને સાહિત્ય (302107) Marks:100 (4credits)

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- વિશ્વ પ્રસિદ્ધ ચિંતક મહાત્મા ગાંધીનો ગુજરાતી સાહિત્ય સંસ્કૃતિ અને સમાજ પરના પ્રભાવનો અભ્યાસ કરવો. ગાંધીવિચારની વ્યાપકતા, પ્રસ્તુતતાનો અભ્યાસ કરવો.
- ગાંધીજી અને ગાંધી વિચારધારા તેમજ આ વિચારધારાને આગળ ધપાવનારા ચિંતકો અને
- કૃતિઓનો અભ્યાસ કરવો. ગાંધીચિંતન પ્રેરિત સુદીર્ઘ પરંપરાથી અને ગાંધી વિચારણાથી વિદ્યાર્થીઓ અવગત થાય તે દ્રષ્ટિએ અભ્યાસ ધ્યાનમાં લેવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	ગાંધીજી : વ્યક્તિત્વ અને વાડમય ગાંધી વિચારધારા : સામાજિક, આર્થિક, રાજકીય, સાંસ્કૃતિક વિચારો.	25
2	ગુજરાતી સાહિત્ય અને ગાંધી વિચારધારા ગાંધી યુગની કવિતા સાહિત્યનો અભ્યાસ.	25
3	સમૂળી કાંતિ' - કિશોરીલાલ મશરૂવાળા, નવજીવન પ્રકાશન, ૧૯૪૮.	25
4	'હિંદ સ્વરાજ' - ગાંધીજી, નવજીવન પ્રકાશન	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય પર ગાંધીજીનો પ્રભાવ : હરીશ વ્યાસ.
૨. ગાંધીજી : કેટલાક સ્વાધ્યાય લેખો : નગીનદાસ પારેખ, શ્રી ના. દા. મ. વિ. મું.
૩. ગાંધી જેવા મેં જોયાં, જાણ્યાં : વિનોબા ભાવે.
૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગાંધીજી : કાકાસાહેબ કાલેલકર.
૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (ગાંધી યુગ) : ધીરુભાઈ ઠાકર, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.
૬. હિંદ સ્વરાજ : કાન્તિ શાહ.
૭. હિંદ સ્વરાજ : કનક તિવારી.
૮. હિંદ સ્વરાજ : ત્રિદીપ સુર્હદ.
૯. સમૂળી કાન્તિ અને બીજા લેખો : નગીનદાસ પારેખ.
૧૦. ગાંધીજીનો સાહિત્ય કળાવિચાર : બુદ્ધિપ્રકાશ, ડિસેમ્બર, ૧૯૬૯, ફેબ્રુઆરી, ૧૯૭૦, માર્ચ, ૧૯૭૦.
૧૧. ગાંધીજી : ચી. ના. પટેલ, કુમકુમ પ્રકાશન, પ્ર. આ.

૧૯૭૯, બી.આ.૧૯૮૩.

૧૨. ગાંધીજી : જીવન અને વિચાર

: આચાર્ય કૃપલાની.

૧૩. મહાત્મા ગાંધી શતાબ્દી ગ્રંથ

: નગીનદાસ પારેખ.

૧૪. ગાંધી જ્ઞાન કોશ

: ચંદુલાલ પટેલ, પ્રવીણ પ્રકાશન

Semester: IV

Paper-1 : સંશોધકો અને સંશોધનગ્રંથો. (402013) :100 (4credits)

Marks

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- સંશોધનકાર્ય માટે આવશ્યક જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય તે હેતુ સંદર્ભે ગુજરાતી ભાષાસાહિત્યના સંશોધકો અને
- સંશોધનગ્રંથોનો અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	સંશોધક ઝવેરચંદ મેઘાણી (લોકસાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન)	25
2	સંશોધક હરિવલ્લભ ભાયાણી (ભાષાસાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન)	25
3	ગુજરાતી અને મરાઠી સામાજિક નાટકો (૧૮૫૦ થી ૧૯૦૦) ડૉ. જગદીશ દવે. નવભારત સાહિત્ય મંદિર, મુંબઈ, ૨૦૦૦	25
4	કાવ્યબાની - ડૉ. નીતિન મહેતા, 'ક્ષિતિજ' સંશોધન પ્રકાશન કેન્દ્ર, મુંબઈ, ૨૦૦૧.	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- સાહિત્યકાર પરિચયકોશ : સંપા. રમણ સોની અને અન્ય.
- મેઘાણી ગ્રંથ - ૧,૨ : ઉમાશંકર જોશી, શારદા મુદ્રણાલય, અમદાવાદ, ૧૯૪૮.
- શબ્દનો સોદાગર : સંપા. કનુભાઈ જાની.
- મેઘાણી વિવેચન સંદોહન : સંપા. જયંત કોઠારી
- મેઘાણીનું સાહિત્ય : વિભિન્ન પરિપ્રેક્ષ્યમાં : ડૉ. બિપિન આશર, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- લોકસાહિત્ય : તત્ત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન : ડૉ. બળવંત જાની, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, અમદાવાદ.
- સર્જક ચેતના : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- હરિવલ્લભ ભાયાણી : ડૉ. બળવંત જાની, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
- કાવ્યનું સંવેદન : હરિવલ્લભ ભાયાણી, આર. આર. શેઠની કં., અમદાવાદ. પ્ર. આ. ૧૯૭૬.
- The Credit of Research : Wayne C. Booth & others. Uni. of Chicago, Press 2nd Edi.,

2003.

Paper-2 : ભક્તિ સાહિત્ય (402314) Marks:100 (4 credits)

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- મધ્યકાલીન ભારતીય સાહિત્યમાં પ્રાપ્ત થતાં સમયથી માહિતગાર થવું.
- મધ્યકાલીન સમયના સાંસ્કૃતિક પરિવેશની જાણકારી મેળવવી.
- મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિશેષતાઓ જાણવી.
- મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	મધ્યકાલીન યુગ : પરિવેશ અને યુગપ્રવર્તક પરિબલો, ભક્તિ આંદોલન.	25
2	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય : પદ્યસાહિત્ય. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય : કથાસાહિત્ય.	25
3	(નરસિંહ મહેતા અને મીરાંબાઈની કવિતાનો અભ્યાસ કરવો) કાવ્યવિશેષ - નરસિંહ મહેતા, સં. સુરેશ દલાલ, એસ. એન. ડી. ટી. વિ. યુનિ. ૧૯૯૨. કાવ્યવિશેષ - મીરાં, સં. સુરેશ દલાલ, એસ. એન. ડી. ટી. વિ. યુનિ. ૧૯૯૧.	25
4	પદ્યવાર્તાકાર શામળનો અભ્યાસ “મદનમોહના” - શામળ, સંપા. હરિવલ્લભ ભાયાણી, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૧.	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ -૧, : સંપાદક : ઉમાશંકર જોશી, અને અન્ય.
ખંડ ૧-૨.
૨. સાહિત્યકોશ (મધ્યકાળ) : સં. જયંત કોઠારી અને અન્ય,
ગુજરાતી સાહિત્યપરિષદ, અમદાવાદ,
૧૯૯૬.
૩. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ, ગૂર્જર પ્રકાશન,
અમદાવાદ, ૧૯૯૨.
૪. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-૧(મધ્યકાળ) : ધીરુભાઈ ઠાકર, ગૂર્જર પ્રકાશન,
અમદાવાદ.

૫. કલાસિકલ પોએટ્સ ઓફ ગુજરાત મુંબઈ. : ગો.મા. ત્રિપાઠી, એન. એમ. ત્રિપાઠી,
૬. કવિ ચરિત- ૧,૨ : કે. કા. શાસ્ત્રી, ગુજરાત વિદ્યાલય,
- અમદાવાદ,
૭. આપણા કવિઓ : કે. કા. શાસ્ત્રી, ગુજરાત વર્નાક્યુલર
- સોસાયટી, અમદાવાદ, ૧૯૪૬.
૮. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપો : મંજુલાલ મજમુદાર, આચાર્ય બુક ડેપો,
- વડોદરા, ૧૯૫૪.
૯. મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો : ચન્દ્રકાન્ત મહેતા, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,
- અમદાવાદ.
૧૦. મધ્યકાલીન ગુજરાતી પ્રેમભક્તિની : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર પ્રકાશન,
- અમદાવાદ.કવિતાધારા (અનુષંગ)
૧૧. નરસિંહ મહેતાની કાવ્યકૃતિઓ : સં. શિવલાલ જેસલપુરા
૧૨. મીરાંના પદો : સં. કે. કા. શાસ્ત્રી, આદર્શ પ્રકાશન,
- ૨૦૦૧.
૧૩. રામ રતનધનપાયો : સં. પ્રતિભા મ. દવે, આર. આર. શેઠની
- કંપની, પ્ર. આ. ૧૯૯૩

Paper-3 : तुलनात्मक साहित्याभ्यास (402315) Marks:100 (4credits)

हेतु/उद्देश्य :-

- तुलनात्मक साहित्य, संज्ञानो ઉદ્ભવ, મતમતાંતર અને સિદ્ધાંતોનો સવિસ્તર અભ્યાસ કરો. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનિવાર્યતા, સિદ્ધિ-મર્યાદાની જાણકારી મેળવવી.
- અન્ય ભારતીય ભાષાઓની અનૂદિત કૃતિઓના તુલનાત્મક અભ્યાસ દ્વારા જ્ઞાનક્ષિતિજનો વિસ્તાર કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ : હેતુ, વ્યાખ્યા, કાર્યક્ષેત્ર, સ્વરૂપચર્યા, પ્રશ્નાદ્ભૂમિકા (વ્યાખ્યા : હેની રિમાર્ક, એલ્ફિજ, પિકોઇસ, કુસો, એસ. એસ. પ્રેવર, એફ. શબલ્યૂ એંડલર અને વસંત બાપટે આપેલી વ્યાખ્યાને આધારે)	25
2	તુલનાત્મક સાહિત્યની વિભાવના (મેથ્યૂ આર્નોલ્ડ, મેકોલે, ગ્યૂઘથે અને ટાગોરના મતે)	25
3	તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ અને અનુવાદનું મહત્વ. અસર, સાદૃશ્ય તથા પરંપરા. વિષયવસ્તુ શાસ્ત્ર, શાસ્ત્ર તથા એસ. એસ. પ્રેવરનો વિષયવસ્તુ શાસ્ત્ર વિશેનો મત.	25
4	(કૃતિઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ) : ૧. ગીતાંજલિ : રવીન્દ્ર ઠાકુર, અનુ. નગીનદાસ પારેખ, આર. આર. શેઠની કંપની, મુંબઈ ૧૯૭૧. સમ્પક પ્રકાશન, ૧૯૯૦. ૨. વિદાયવેળાએ : ખલિલ જિબ્રાન, અનુ. કિશોરલાલ મશરૂવાળા, નવજીવન ટ્રસ્ટ, મુંબઈ, પાંચમી આવૃત્તિ, ૧૯૯૪. ૩. ગોપીગીત : ભાવાત્મક આસ્વાદ, સુરેશ દલાલ, ઇમેજ પબ્લિકેશન પ્રા. લિ. મુંબઈ, ૧૯૯૮	25

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય સ્વરૂપ, પદ્ધતિ, હેતુ : ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં, : પરબ, ફેબ્રુ. ૧૯૮૧, લોકભારતી જ્ઞાનસત્ર વિશેષાંક.
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય : ડૉ. ધીરૂ પરીખ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, ૧૯૮૪.
૩. તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ : વસંત બાપટ, અનુ. જયા મહેતા, જશવંતી દવે,

શ્રીમતી નાથીબાઇ દામોદર ઠાકરશી મહિલા
વિદ્યાપીઠ, મુંબઈ, ૧૯૮૭.

૪. તુલનાત્મક સાહિત્યભ્યાસ : અશ્વિન દેસાઈ
૫. તુલનાત્મક સાહિત્ય : ભારતીય સંદર્ભે : ડૉ. ચૈતન્ય દેસાઈ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
૬. આધુનિક ભારતીય સાહિત્ય : અનુ. જયંત બક્ષી.
૭. ભારતીય સાહિત્ય : ડૉ. બલવંત જાની અને અન્ય સૌરાષ્ટ્ર યુનિ. પ્રકાશન.

Paper -4 : પ્રશિષ્ટ સાહિત્યકૃતિઓનો અભ્યાસ. (402316)
(4credits)

:100

Marks

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- પ્રશિષ્ટ અને પ્રશિષ્ટતાવાદ વિશેની જાણકારી મેળવવી.
- ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	સરસ્વતીચંદ્ર (નૃહતસંક્ષેપ) (નવલકથા) ગોવર્ધનરામ માધવરામ ત્રિપાઠી સંક્ષેપકાર : ઉપેન્દ્ર પંડ્યા ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, પ્ર. આ. ૧૯૬૦, પુનર્મુદ્રણ ૧૯૯૯.	50
2	-પરિત્રાણ (નાટક) - મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'.	50

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. નવલકથા : ચર્ચા અને ચિકિત્સા : ડૉ. બિપિન આશર, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
૨. ગુજરાતી નાટ્યસાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ : મહેશ ચોકસી, ગુજરાત સંગીત અને નૃત્ય એકેડમી.
૩. નાટ્યનાન્દી : ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૩.
૪. 'ગોવર્ધનરામ' સમાજશાસ્ત્રીય અભ્યાસ : સં. સુધીરચંદ્ર, સુરત સોશયલ સ્ટડી સેન્ટર, દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.
૫. દર્શકના દેશમાં : રઘુવીર ચૌધરી, આર. આર. શેઠની કંપની, મુંબઈ, ૧૯૮૦.
૬. દર્શક અધ્યયન ગ્રંથ : સં. રમેશ દવે, બાલગોવિંદ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૮૪.
૭. પુરાણકથા કૌમુદી : સં. રઘુનાથ બંધુ, નેશનલ પબ્લિશીંગ હાઉસ, ન્યૂ દિલ્હી, ૧૯૬૪.
૮. Mythology : રોલાં બાર્થ.

Paper- 5 : ગુજરાતીમાં નારીલેખન (402317) Marks:100 (4credits)

હેતુ/ઉદ્દેશ્ય :-

- સ્ત્રી અભ્યાસ સંદર્ભે નારીલેખનનો વિભાવ અને તેની અગત્યતાનો અભ્યાસ કરવો.
- સ્ત્રીજીવન, સમાજ અને સંસ્કૃતિ સંદર્ભે નારી લેખનનો અભ્યાસ કરવો.
- નારીલેખનની સાહિત્યિક ગતિવિધિ, તેની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓનો અભ્યાસ કરવો.

Sr.No.	Topic and Details	Marks
1	ગુજરાતી નારી લેખનનો ઐતિહાસિક સંદર્ભ. ગુજરાતી નારી લેખનનીવિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ	50
2	ઘૂંઘટકાપટ ખોલ - સં. ઊષા ઠક્કર, એસ. એન. ડી. ટી. વિ. યુનિ. ૧૯૯૨ પરલોકેપત્ર - હીરાબેન પાઠક, પ્ર. આ. ૧૯૭૦, સંવર્ધિત ૧૯૮૯, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ.	50

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. વીસમી સદીનું નારીલેખન : રઘુવીર ચૌધરી, અનિલા દલાલ, ગુજરાતી સાહિત્યપરિષદ.
૨. સરોજ પાઠકની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ : સં. દિલાવરસિંહ જાડેજા, આદર્શ પ્રકાશન, ૨૦૦૧.
૩. વર્ષા અડાલજાની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ : સં. ઇલા આરબ મહેતા, આદર્શ પ્રકાશન, ૨૦૧૧.
૪. કાવ્યસ્પંદ : ગીતા પરીખ.
૫. ચિત્રપ્રતીક્ષિતા : નૂતન જાની, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, પ્ર. આ. ૨૦૦૯.
૬. સંવાદ : નૂતન જાની, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
૭. શૂન્યતામાં પૂરેલા દરિયાનો તરખાટ : ઊષા ઊપાધ્યાય, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, પ્ર. આ. ૨૦૦૭.
૮. સ્ત્રી અને આધુનિક ચેતના : ઇમેજ પબ્લિકેશન, પ્ર. આ. ૧૯૯૮. (પ્રતિસાદ - મંજુ ઝવેરી)
૯. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૬.
૧૦. ટૂંકી વાર્તા અને હું : 'શબ્દ સૃષ્ટિ' વિશેષાંક, સં. હર્ષદ ત્રિવેદી, ગુજ. સાહિત્ય અકાદમી, અમદાવાદ.
૧૧. નારીવાદ વિમર્શ : સં. ઉર્વશી પંડ્યા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૮.
૧૨. આધુનિક કવિતા પ્રવાહ : જયંત પાઠક, યુનીલાલ ગાંધી પ્રકાશન, સુરત.
૧૩. કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઈ, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૪. ગુજરાતી કૃષ્ણપ્રશસ્તિ કાવ્ય